

Aikakauskirja Kasvatus

Abstraktit

Rantala, Leena – Ripatti-Torniainen, Leena. 2013. JULKINEN PEDAGOGIIKKA – KÄSITTEENMÄÄRITTELYÄ JA ILMIÖKENTÄN HAHMOTTAMISTA. Kasvatus 44 (1), 7–16.

Käsite *public pedagogy* on tehnyt läpimurron kansainvälisessä kasvatustieteellisessä keskustelussa. Suomessa käsite on vielä melko tuntematon, eikä vakiintunutta suomennosta ole. Artikkelin tarkoituksena on luoda edellytyksiä *public pedagogy* -käsitettä ja sen kattamaa ilmiökenttää koskevalle suomenkieliselle keskustelulle. Esittelemme yhdysvaltalaisen tutkijaryhmän tulokset *public pedagogy* -käsitteen käyttötavoista englanninkielisessä tutkimuskirjallisuudessa. Jäsenämme sen jälkeen *public pedagogy* -käsitteen hajanaista käyttöä erittelemällä, mitä erilaisia merkityksiä käsitteen kaksi termiä, julkinen (*public*) ja pedagogiikka (*pedagogy*), saavat sekä erikseen että toisiinsa yhdistettyinä. Esitämme *public pedagogy* -käsitteelle suomennosta *julkinen pedagogiikka*. Nimeämme lopuksi julkinen pedagogiikka -käsitteestä jatkokeskustelun pohjaksi kolme osa-aluetta: julkisen maailman pedagogiikka, pedagogiikka julkisessa tilassa ja pedagogiikka julkista toimijuutta varten. Artikkelin perustuu tietoiseen pyrkimykseen yhdistää julkisuutta tarkastelevan viestinnän tutkimuksen ja kasvatustieteiden näkökulmia.

Asiasanat: julkinen pedagogiikka, julkiset tilat, julkisuus, kansalaisuus, mediakasvatus, sivistys

Mykkänen, Johanna – Eerola, Petteri. 2013. ISYYTEEN SITOUTUMINEN JA ISÄN VASTUU ESIKOISISIEN KERTOMANA. Kasvatus 44 (1), 17–29.

Sitoutunut isyys on jaettuun vanhemmuuteen kuuluva ja nyky-iseihin liitettävä vanhemmuusihanne, jota ei kuitenkaan ole Suomessa juuri tutkittu. Tässä artikkelissa, jossa tarkastelemme ensi kertaa isäksi tulleiden miesten kuvauksia isyyteen sitoutumisestaan, pyrimme hahmottamaan isyyteen sitoutumista miesten oman kerronnan ja kokemusten kautta. Tutkimuksemme tarkoituksena on selvittää, millaisia asioita pienten lasten isät sitoutumiseensa liittävät ja millaisten tekijöiden pohjalta he määrittelevät omaa sitoutumista isyyteensä. Aineisto koostuu 42 eri-ikäisen esikoisisän haastattelusta. Vaikka analyysin pohjalta voidaan havaita, että miehet sanoittivat sitoutumistaan ja vastuunkantaan eri tavoin, tulokset osoittavat, että haastatellut isät olivat vahvasti sitoutuneita lapsiinsa ja kantoivat vastuun isyydestään. Keskeisimmiksi sitoutumisen ja kokonaisvastuun muodoiksi jäsentyivät kiintymyssuhde lapseen, kasvatusvastuu ja taloudellinen vastuu. Isät toivat esille vuorovaikutuksen ja kiintymyksen merkityksen suhteessa lapseen, mutta samalla murehtivat ja syyllistyivät tekemisistään ja tekemättä jättämisistään. Isät halusivat lapselleen turvallisen kasvuympäristön, hyvän kasvatuksen ja taloudellisesti turvatuun elämään. Tulokset vahvistavat käsitystä sitoutuneesta isyydestä vanhemmuusihanteena suomalaisessa nyky-yhteiskunnassa.

Asiasanat: isyys, sitoutuminen, vastuu

Puro, Erika – Sume, Helena – Vehkakoski, Tanja. 2013. ERITYISPEDAGOGIIKAN OPISKELIJOIDEN ALALLE HAKEUTUMISEN MOTIIVIT JA TIETEENALAKÄSITYKSET. Kasvatus 44 (1), 30–43.

Artikkelissa tarkastellaan erityispedagogiikan pääaineopiskelijoiden alalle hakeutumisen motiiveja ja käsityksiä omasta tieteenalastaan. Artikkelin pohjana oleva tutkimusaineisto kerättiin elektronisena kyselynä, joka lähetettiin kaikille maamme viidessä erityispedagogiikan yksikössä vuosina 2005 ja 2009 opiskelunsa aloittaneille pääaineopiskelijoille (N = 293). Kyselyyn vastasi 110 opiskelijaa (38 %). Tutkimustulokset osoittivat erityispedagogiikan opiskelijoiden tärkeimpien uranvalintamotiivien olevan omat aikaisemmat kokemukset sekä työnkuvan vetoavuus. Opiskelijoilla oli suhteellisen myönteinen näkemys omasta alastaan käytäntöä palvelevana ja yhteiskuntaan vaikuttavana tieteen-

alana. Sen sijaan he olivat kriittisempiä arvioidessaan erityispedagogiikan tunnettavuutta ja tutkimuksellista vaikuttavuutta muiden tieteenalojen joukossa.

Asiasanat: Erityispedagogiikka, opiskelija, uranvalintamotiivi, tieteenalakäsitys

Pienimäki, Mari. 2013. VALOKUVIEN KRIITTINEN TULKITSEMINEN MEDIAKASVATUKSESSA. Kasvatus 44 (1), 44–57.

Mediakasvatuksessa semiotiikka on ollut keskeinen mediakuvien analyysiväline. Tässä artikkelissa tarkastellaan semiotiikan edellytyksiä ja toisaalta sen rajoja toimia valokuvien kriittisen tulkittamisen välineenä mediakasvatuksessa. Kriittisenä tulkintana on usein pidetty kykyä käsittää valokuvat sosio-kulttuurisina konstruktioina ja esimerkiksi taitoa haastaa vallitsevia merkityksenantoja. Vaikka strukturalistinen kuvallinen semiotiikka antaa työkaluja tällaiseen tulkintaan, artikkelissa kritisoidaan sitä, ettei tuon lähestymistavan avulla saa juuri otetta valokuvien kokemuksellisesta ulottuvuudesta. Sosiosemiotiikan nähdään tässä suhteessa täydentävän strukturalistista semiotiikkaa. Sosiosemiotiikan ansiona pidetään käytäntöjen korostuneempaa tuomista osaksi valokuvien tulkintaa, mutta kritiikkiäkin esitetään. Lopuksi pohditaan tieteellisten, kuten semiotiikan, käsitteiden käyttöön liittyviä haasteita opetuksessa.

Asiasanat: Valokuvaus, tulkinta, mediakasvatus, semiotiikka, käytäntö

Lindeberg, Anna-Mari – Pitkäniemi, Harri. 2013. MINÄPYSTYVYYS, VUOROVAIKUTUSTAJDOT, AMMATTIKUVAT JA VALINTAKRITEERIT LUOKANOPETTAJAKOULUTUKSEN SOVELTUVUUSKOKEISSA JA TOISEN OPISKELUVUODEN KOKEMUSTEN JÄLKEEN. Kasvatus 44 (1), 58–72.

Tässä artikkelissa esiteltävässä tutkimuksessa tarkasteltiin luokanopettajakoulutuksen soveltuvuuskokeisiin osallistuneiden hakijoiden minäpystyvyyttä, heidän käsityksiään valmiudestaan vuorovaikutukseen sekä eri tavoin painottuneita ammattikuvia. Tutkimme sitä, onko näillä tekijöillä yhteyttä opiskelijaksi hyväksymiseen ja eksplikoituihin virallisiin valintakriteereihin. Tutkimuksen kohdejoukko muodostui vuosina 2008 ja 2009 Savonlinnan opettajankoulutuslaitoksen luokanopettajakoulutuksen soveltuvuuskokeisiin osallistuneista hakijoista (N=227). Aineisto koostui soveltuvuuskokeiden yhteydessä kerätystä lyhyehköstä kyselystä ja virallisesta valinta-aineistosta (rekistereistä saatava informaatio). Opiskelemaan päässeiden osalta hyödynnettiin myös samojen ominaisuuksien seuranta-aineistoa, joka kerättiin vajaan kaksi vuotta soveltuvuuskokeen jälkeen (N=98). Tutkimuksen tulokset osoittavat, että hakijoiden itsearviointiin perustuvan aineiston osalta

koulutukseen hyväksytyt ja ei-hyväksytyt ovat ryhminä varsin samantasoisia. Kuitenkin kasvatustieteellinen ammattikuva painottuu hieman enemmän hyväksytyillä kuin hylätyillä. Tutkimukseen osallistujien arviot heijastelivat etupäässä myönteisiä uskomuksia ja käsityksiä heidän omasta minäpystyvyydestään ja vuorovaikutteisuudestaan. Opiskelemaan päässeiden seuranta-aineisto osoittaa, että monien opiskelijoiden käsitykset muuttuivat tilastollisesti merkitsevästi kahden vuoden opiskelun aikana. Yleisen minäpystyvyyden tunne lisääntyi, kun taas henkilökohtainen minäpystyvyys väheni.

Asiasanat: opettajankoulutus, luokanopettaja, valintakoe, opettajan minäpystyvyys, vuorovaikutus, ammattikuva